

Amsterdam, 2-5-2018

Aan: onderhandelende partijen / nieuwe collegepartijen in Regenboogsteden

Betreft: Transgenderemancipatie in de gemeente

Geachte onderhandelaars en (in)formateur(s),

Transgender Netwerk Nederland feliciteert u met de verkiezingsuitslag van 21 maart jongstleden. Deze heeft u aan de onderhandelingstafel gebracht voor een nieuw college, welke u mogelijk inmiddels al heeft gevormd. Wij vragen in deze brief aandacht voor de transgender personen die woonachtig zijn in uw stad. Als Regenboogstad¹ kunt u van toegevoegde waarde zijn voor hun emancipatie.

Drie thema's lichten wij toe omdat deze extra aandacht nodig hebben, juist vanuit gemeentes zoals de uwe.

1. **Transgender kinderen** en jongvolwassenen die opgroeien in een omgeving die hen bevestigt in hun genderidentiteit ervaren minder mentale problemen en zelfmoordgedachten.² Als gemeente kunt u via de Jeugdgezondheidszorg deze kinderen en hun ouders ondersteunen. Een training voor medewerkers van de JGZ wordt dit jaar ontwikkeld. Met behulp van deze training zullen JGZ-medewerkers beter toegerust zijn op de bovengenoemde ondersteuning. U kunt erop toezien dat de JGZ in uw gemeente deze training ook afneemt. Meer informatie hierover vindt u via: www.transgenderinfo.nl/elearning-jgz/.
2. **Transgender vluchtelingen** met verblijfsvergunning verdienen meer aandacht. Problematiek zoals werkloosheid, eenzaamheid, mentale problemen en een grote afstand tot transgenderzorg plagen het leven van transgender statushouders in Nederland. Het is daarom belangrijk dat zij via hun gemeentelijke casemanagers bij de juiste ondersteuning, zorg en een gelijkgestemd sociaal netwerk terecht komen. Op dit moment is er een *zorggat* tussen het verblijf in het AZC en het begin van medische transgenderzorg bij een Nederlands genderteam. Dit veroorzaakt zowel fysieke klachten als grote mentale problemen.

---

¹ Nederland telt 48 regenboogsteden, deze ontvangen financiële steun van het Ministerie van OC&W voor beleid gericht op de emancipatie van lesbische, homoseksuele, biseksuele, transgender en intersekse inwoners.

² University of Texas, [Using chosen names reduces odds of depression and suicide among transgender youths](#), 2018

Wachlijsten in de transgenderzorg zijn hier debet aan. Zorg daarom dat er in uw stad altijd een zorgverlener is die hormoonrecepten voor kan schrijven aan transgender statushouders.

- 3. Arbeidsparticipatie** van transgender personen blijft hardnekkig achterlopen bij die van de rest van de bevolking. Steeds meer gemeenten werken samen met [Stichting GenderTalent](#) om trans personen in de bijstand te ondersteunen met gespecialiseerde coaching en trainingen. Daarnaast kunt u als werkgever het voorbeeld volgen van de gemeente Amsterdam door een eigen transitieverlof voor transgender ambtenaren in te voeren.

Het transitieverlof zorgt er voor dat transgender werknemers die met een medische transitie starten geen nadelige gevolgen in hun inkomen of arbeidsbeoordelingen ervaren als gevolg van die transitie. Daarvoor zijn ook duidelijke afspraken nodig over het verlof dat buiten de ziektewet valt. Met een lokaal transitieverlof geeft u ook een signaal naar de Rijksoverheid om transitieverlof voor iedere transgender werknemer te regelen vanuit de Wet Arbeid en Zorg.

Het ondertekenen van de [Verklaring van Dordrecht](#) is een tweede manier om als werkgever het goede voorbeeld te geven. Meerdere gemeentes hebben zich al verbonden aan deze tien punten voor een transgendervriendelijke werkvloer. Ondertekenaars zeggen toe discriminatie van transgender werknemers te bestrijden en de ondersteuning van de transgender werknemers goed te regelen. TNN staat u sowieso graag terzijde met advies om u personeelsbeleid transgendervriendelijker te maken.

- 4. Bi-culturele transgender personen** ervaren niet alleen problemen door hoe er wordt omgegaan met hun genderidentiteit of –expressie. Zij staan ook op achterstand door discriminatie op grond van etniciteit, huidskleur of religie. Het is daarom belangrijk om in een regenboogstad als de uwe niet alleen oog te hebben voor het feit dat trans personen vanwege hun genderidentiteit anders behandeld worden, maar juist ook voor persoonskenmerken zoals afkomst. Ga dus bij beleid gericht op transgender personen na of het ook inclusief is voor alle transgender personen en raadpleeg daarvoor transgender personen van kleur uit uw gemeente of van initiatieven zoals [Trans United](#) in Amsterdam of [Prisma Groep](#) in Utrecht.

De maatschappij heeft voor de emancipatie van transgender personen nog een langere weg te gaan dan voor homoseksuele mannen en lesbische vrouwen. Het is daarom aan te raden niet enkel LHBTI-breed beleid te voeren, maar juist beleid te ontwikkelen gericht op transgender personen. TNN roept u daarom op om in uw collegeakkoord de transgenderemancipatie en noodzaak voor gericht beleid te benoemen.

Ter inspiratie wijzen wij u graag ook op de volgende twee publicaties:

- [Transgender personen in de gemeente](#)
De acceptatie van transgender personen in Nederland laat helaas te wensen over. Dit heeft invloed op het welzijn en de maatschappelijke positie van deze groep burgers. Veel transgender personen bevinden zich in een kwetsbare positie. Om die reden is het voor gemeenten belangrijk om transgender personen op het netvlies te houden. In deze handreiking geven Movisie en Transgender Netwerk Nederland aan wat gemeenten kunnen doen voor transgender personen.
- [Het Genderdoeboek, als organisatie voorbij onderscheid naar geslacht.](#)
Deze wegwijzer voor organisaties geeft richtlijnen over hoe op een correcte en genderinclusieve wijze om te gaan met transgender personen. In het Genderdoeboek worden handvatten op vier verschillende onderwerpen gegeven: geslachtsregistratie en persoonsgegevens, correcte aanspreekvormen, onderzoek en (genderneutrale) toiletten.

TNN staat samen met lokale transgenderinitiatieven uw aanstaande wethouders in elk geval graag met raad en daad bij om de transgenderemancipatie in uw gemeente vooruit te helpen.

Met vriendelijke groet,

Brand Berghouwer
voorzitter